

ИБРОҲИМИ ДЎСТАЛӢ

ЯК ҚАДАМ ТО ХУД

Душанбе - 2019

Муаллиф:
Иброҳими Дӯсталӣ
Муҳаррир:
Муҳаммадали Аҷамӣ
Рассом:
Тоҳир Назар

Як қадам то худ, 88 саҳ.

© Як қадам то худ 2019

РОҲИ САФЕД

Дафтари чоруми шеъри Иброҳими Дӯстали (Иброҳимчон Дӯстализода), ки иборат аз мунтахабе аз маҷмӯаҳои пешини ӯ ва ҳамчунин як силсила шеърҳои тозаҷод мебошад, ба хонандагони нуктасанҷ пешкаш мегардад.

Метавон гуфт, ки ин маҷмӯа бо таҳриру такмили ашъор, ки аз пешрафти касбию маънавии шоир гувоҳӣ медиҳад, сатҳу савияи истеъдод ва дониши адабии ӯро бештару беҳтар аз дафтарҳои пешин дар худ таҷассум кардааст.

Мароми эҷодии Иброҳими Дӯстали дар номи маҷмӯа низ эълон шудааст: “Як қадам то худ” – яъне оғози ҳаракате ба ботин ва сиришти маънавий ва инсонии худ, ҳештаншиносӣ, ончи дар фалсафаи суннати мо истилоҳан “сайри анфус” номида мешавад. Гуфтанист, ки Иброҳими Дӯстали мутахассиси бахши роҳсозист ва то кунун дар чандин тарҳи сохти роҳҳо бо фаъолият дар ширкатҳои муштараки тоҷикистониву чинӣ ба мартабаи тахассусии сардори озмоишгоҳ (ҳамзамон бо фаъолияти тарҷумонӣ) расидааст ва бадеҳист, ки дар ин зимн забони чиниро ҳам хуб ёд гирифтааст. Чун дар шеър барои касе, ки ба қавли Бедил, “ба фаҳм дастрасе” дорад, ҳамеша маъниро “аз пеши по” пайдо мекунад, дар ашъори Иброҳим низ аз ҳамин муҳити ошноӣ ҳадаш пайдо мешавад ва дар ин замина мазмунсозиро ва маънипардозиро қобили таҳсини шоиронаро дар дафтари ӯ мушоҳида мекунем. Аз ҷумла, худ ҳамин

байт дар як ғазали шоир тафсири номи ин дафтари шеърарш мебошад:

Сад раҳ кушодаам дар кӯҳу пуштаҳо,
Чуз роҳи ишқи ту роҳи наҷот нест.

Роҳи ишқ ҳамон роҳи сайри анфус, раҳ ба сӯйи қалбу сиришти маънавии худ, хештаншиносии воқеӣ мебошад, ки шоир бо тавозӯӣ сафари худро дар ин роҳ дар марҳалаи “як қадам” медонад.

Ҳамзамон ба фазли ошноии хуб ба забонҳои чинӣ ва русию англисӣ Иброҳим ба тарҷумаи ашъори худ ва шоирони дигари муосири тоҷик шуғл меварзад ва гоҳо намунаи ин тарҷумаҳоро дар фазои адабии маҷозӣ (интернет) интишор медиҳад ва аз сӯйи донандагони ин забонҳо хуб пазируфта мешаванд. Ин бахши фаъолияти адабии Иброҳими Дӯстали низ бисёр боаҳаммият аст ва дар оянда бояд идомаи пурравнаке дошта бошад.

Дар ин дафтари шеър хонанда ба бештари анвои шеъри муосири тоҷик дучор меояд. Чи жанрҳои суннатӣ ва чи нав. Дар қолабҳои нав низ тадриҷан маҳорат касб кардани шоир ба равшанӣ эҳсос мешавад. Хусусан, дар шеърҳои хурд. Масалан ба ин шеър таваҷҷӯҳ кунед, ки асосан аз як ҷумлаи мураккаб иборат асту бас:

Андар ин лаҳзаҳои танҳои
Дар таҳи токи боғи бобой
Шаҳди ангури хотиротамро
Мефишорам, чи қадр ширин аст,
Лаззати ин шароби садсола
Ангубине агар бувад, ин аст.

Ё худ дар ин шеър, ки аслан рубоист, шоир ба табиати шеъри зиндаи мардумӣ раҳ мебарад ва аз як сурати хаёли (образи) табиӣ (себарга) ба тамому камол истифодаи ҳунари менамояд, ки воқеан қобили таҳсин аст:

Як барги ту ман, барги дигар ёри ман аст,
Барги дигарат дафтари ашъори ман аст,
Себаргаи сарсабзи баҳори дили ман,
Се барги ту тарҷумони асрори ман аст.
(“Себарга”)

Ҳамин гуна зухури муҷассами ҳунари шоириро дар тасвири тозае аз лола мебинем:

Бо лаби сурх чи лутфу чӣ каломе дорӣ?
Номаи сабз ба дастат, чӣ паёме дорӣ?
Андар ин субҳи сафо рӯй ба мо бинҳодӣ,
Ассалом, эй ки зи хуршед саломе дорӣ.

Ҳамин саликаи тозаҷӯй дар ашъори иҷтимоӣ ва ватанияҳӣ шоир низ ба ҳубӣ мушоҳида мешавад. Аз ҷумла вақте, ки хитоб мекунад: “Роғун зи офтоб алайки саломӣ мост”. Ё дар шеъри “Бародарони марзбон”, ки бо нигоҳи тоза ва самимияти хосса суруда шудааст.

Маъниҷӯӣ ва диққатиносии шоиронаи Иброҳим гоҳи намое аз муҳити сабки ҳиндиرو ба муоина мегузарад:

Оҳ, аз ишқи туву дарди ҷудой ҳама умр
Даст бар сар задаам чун магаси танҳой.

Аммо ашъори шиквоияро, ки дар навиштаҳои ҷавонони имрӯз зиёд ба назар мерасад, дар ин дафтар камтар пайдо мекунем. Зеро агарчи шоир дар рӯзгори ҳанӯз мухтасари худ ранҷҳои камеро таҳаммул накардааст, ҳамеша кӯшидааст, ки нигоҳаш ба оламу одам покизаву мубарро ва некбинона бошад ва ҳамин дидгоҳро ба дигарон низ бисёр шоирона ва ба сабки зиндаи мардумӣ тавсия намудааст:

Шукр бояд гуфт ҳар дамро,
Шукрро бояд ки омӯхт
Лоақал аз кабкҳо, ки чун сахар дар чашмасорон
об менӯшанд,
Рӯ ба сӯйи осмон овардаву аз зиндагонӣ шукр
мегӯянд.

(“Шукрона”)

Ё тақрибан ҳамин маънӣ дар фардбайти зерин,
ки ба зебоии тамом адо шудааст:

Бигзор ноумедӣ, ба фардо умед кун,
Девори хонаи дили худро сапед кун.

Чи беҳтар, ки ба ҳамин оҳанги хушбинона
ин мухтасарро ба поён бибарем ва орзу намоем,
ки бигзор ин “Як қадам” дар хонаи сафеди дилу
сиришти шоир равшану бардавом бошад.

Рустам ВАҲҲОБЗОДА,
шоир ва пажӯҳишгари адабиёт

РАВЗАНАИ ИШҚ

Биё зи равзанаи ишқ як нигоҳ кунем,
Назар ба зиндагӣ бо чашми некхоҳ кунем.
Ҳаёт кӯтаҳу фурсат кам асту роҳ дароз,
Зи тангно бибароему азми роҳ кунем.
Зи нори ҷаҳл гаҳе ҷисми гармсавадоро
Ба зери сояи зулфи санам паноҳ кунем.
Шикаст боли ҳаёле шаби парафшонӣ,
Сапед боли умеде зи нури моҳ кунем.
Ба лутфи Ҳақ бирасему дили мубарроро
Зи чоҳи яъс кашему муродгоҳ кунем.
Дар ин фазо, ки басо раҳзани дилу дидаст,
Биё, зи равзанаи ишқ як нигоҳ кунем.

Июн 2019

ЯК ҚАДАМ ТО ХУД

Як қадам то худ гузорам, роҳ нест,
Осмон ҳам тира гашту моҳ нест.
Ҷони ғамтаркибу бемори маро
Дар ду олам ғайри дил ҳамроҳ нест.

Майи 2019

РОҲСОЗ ДАР БУНБАСТ

Дар қалбу ҷони ман ғайр аз ҳавот нест.
Дар чашми ҷустучӯ ҷуз нақши пот нест.
Сад раҳ кушодаам дар кӯҳу пуштаҳо,
Ҷуз роҳи ишқи ту роҳи наҷот нест.

Майи 2019

ПОКИЗАГАВҲАР

Ба рӯҳи поки устод Мӯъмин Қаноат

Вақте ки зиндагӣ гулпӯш мешавад,
Вассофи некуӣ хомӯш мешавад,
Ҳар гаҳ ки ҳарфи ҳақ фаромӯш мешавад,
Аз Мӯъмини сухан мо ёд мекунем.

Ҳар гаҳ уқоби маст пар боз мекунад,
Бар сӯи қуллаҳо парвоз мекунад,
Парвоз ҷониби Дарвоз мекунад,
Аз Мӯъмини сухан мо ёд мекунем.

Ҳар гаҳ ки обшор шеъри баланд гуфт,
Аз қуллаи хамӯш сад гуна панд гуфт,
Ширинии забон монанди қанд гуфт,
Аз Мӯъмини сухан мо ёд мекунем.

Ҳар гаҳ “Шарора¹”- ҳо рахшандатар шавад,
Аз рӯшании он дунё дигар шавад,

¹ “Шарора” унвони нахустмаҷмӯаи шоир аст.

Он рӯҳи поки Ё аз мо хабар шавад,
Аз Мӯъмини сухан мо ёд мекунем.

Ҳар гаҳ ки кӯдаке гӯяд: "Бародарам..." ,
Сӯи Худои худ дасти дуо барам,
Рӯҳи ту шод бод покизагавҳарам,
Аз Мӯъмини сухан мо ёд мекунем.

Июн 2019

ЛОЛА

Ба лаби сурх чӣ лутфу чӣ каломе дорӣ?
Номаи сабз ба дастат, чӣ паёме дорӣ?
Андар ин субҳи сафо рӯй ба мо бинҳодӣ,
Ассалом, эй, ки зи хуршед саломе дорӣ.

Апрел 2019

ШАРОБИ САДСОЛА

Андар ин лаҳзаҳои танҳой,
Дар таҳи токи боғи бобой
Шаҳди ангури хотиротамро
Мефишорам, чи қадр ширин аст
Лаззати ин шароби садсола
Ангубине агар бувад, ин аст.

Майи 2019

АШКИ МАН

Чашмҳоям зи дилам шоиртар,
Ҳарфҳашон пури андӯх, вале шеъри таранд.
Аз ҳама дарди ҷаҳон бохабаранд.
Ҳарчи диданд, ҳамон мегӯянд,
Аз ниҳонхонаи ҷон мегӯянд.

Апрел 2019

ПОЙАНДОЗ

Хуш омадӣ,
Ки бо ту зиндагии ман
Таровати дигар гирифт.
Ту омадӣ мисоли офтоби ишқ,
Гули саҳар ҳиҷобро зи сар гирифт.
Ту омадӣ ба базми ишқу орзу,
Ба тирамаҳ баҳорвор,
Ба мақдамат матои меҳртору ишқпуди ман
нисор бод,
Сапедасори хотири ту беғубор бод.

Сентябр 2018

НОЧОР

Калиди равзанаи рӯшанӣ куҷо бошад?
Ки зиндагӣ тор аст.
Касе, ки ояду бар чашми мо занад теғе,
Ба пеши ӯ дили танҳоямон чи ночор аст.

Апрели 2019

ХОБ

Аз ин баландӣ чи зебонамост ҳавлии мо,
Бибиям дар боғ,
Ба зери шохи дарахтони себу зардолу
Чу рағза мемонад,
Гилеми ҳодисаҳои гузашта мебофад,
Чу риштаҳои дами дасти ӯ тамом шаванд,
Ба зери шохи дарахтон калоба меҷӯяд.
Ва бачагии азизам ба сурати тифле,
Зи пушти бибии ман кӯ ба кӯй метозад.
Зи хеш менозад.
Садои бедорӣ
Замини хоби маро медиҳад такон ногоҳ.
Ҳанӯз аз сари он шохи тути ҳамсоя
Фуруд н-омада бедориям расад аз роҳ...

Майи 2019

БАРОДАРОНИ МАРЗБОН

Ба гирди сабзмарзи ту
Чу мижа гирди чашмҳо
Бародарона саф кашем
Ба рағми хасму хашмҳо.

Зи тӯл то ба арзи ту
Кунем ҳифзи марзи ту.

Сипар намуда синаҳо,
Ливо намуда парфишон,
Ба тири орашии худ
Адӯ гирифта мо нишон.

Адо намуда қарзи худ,
Кунем ҳифзи марзи худ.

Бародарона дасти ҳам,
Гирифта дур аз нифоқ,
Ҳимояи ватан кунем

Ба дӯстиву иттифоқ.

Адо намуда қарзи худ,
Кунем ҳифзи марзи худ.

Бародарони марзбон,
Таҳамтанони пуртавон,
Чу ворисони Рустамер
Ба ҳифзи буми тоҷикон.

Ҳимояи ватан кунем,
Дифои ҷону тан кунем.

Феврари 2018

СУБҲИ ВИСОЛ

Дар ин шабҳои танҳои
чароғи рӯз меояд,
Наандешам ба фардоям,
ки он имрӯз меояд.

Феврали 2018

ВАҲДАТ

Он шаҳсутуни хонаи милат, ки ваҳдат аст,
Подорияш ба хонаи кишвар саодат аст.
Волотарин камоли башар некӣ асту ҷаҳд,
Дар пойдор будани ваҳдат ибодат аст.

Июли 2019

БИҲИШТМАРЗ

Ба авҷ сар кашидани ливои мо,
Хулосаи муҳаббату вафои мо,
Сафои зиндагии бобақои мо
Зи ваҳдату саодати ту, эй ватан!
Ба дар биҳиштмарзи ту,
Чаҳони бекарона дида тӯлу арзи ту.
Ба дар ҳавои набзи ту
Мисоли як ниҳоли сабзи ту
Тапидану шукуфтану ба авҷ сар кашиданам
Зи меҳри безаволи туст, эй ватан!
Ба чор фасли ту баҳор мекунам
Тамоми умри хеш раҳни ин шиор мекунам.
Ҳамеша бо ту ифтихор мекунам,
Муҳаббату муруввату матонатам
Ба ту нисор мекунам.
Тири Орашу ба гурзи Рустамат
Адӯи ту низор мекунам,
Ватан!

ДИЛАМ - МУРОДИФИ ГУЛҲО

Дилам муродифи гулҳост,
Дилам муродифи гулҳои зери борон аст,
Ки сарфурӯву мубарро
Ба сад умед ба номи Худо сано хонад,
Ва офтоби паси абрро фаро хонад.

Октябри 2015

РОҒУН

Роғун зи офтоб алайки саломи мост,
Падруди мо ба торикию тирашоми мост.
Ҳар як ҷараққа нур зи амвоҷи Вахшрӯд
Барчоши озарахш ба фардои номи мост.

Сентябри 2019

СУХАНИ НИЛУФАРӢ

Ҷисм гар мурдоб аст,
Сухани нилуфарӣ бояд гуфт.
“Сухан аз арши барин омадааст,”
Сухани поку мубаррову латиф
Чун насими саҳарӣ бояд гуфт.

Июли 2019

ИХТИСОР

Парсинг бастааст лаби духти зиндагӣ,
Ҳарфаш ҳамеша дард,
Рӯзаш чи тор шуд.
Аз он куҳанкитоби варақзарди рӯзгор
Ҳар шодиву нишоти дилам ихтисор шуд.

Августу 2019

ШУКРОНА

Шукр бояд гуфт ҳар дамро,
Шукрро бояд ки омӯхт
Лоақал аз кабкҳо, ки чун саҳар дар чашмасорон
об менӯшанд,
Рӯ ба сӯйи осмон овардаву аз зиндагонӣ шукр
мегӯянд.

СОЯИ САБЗ

Фасли тамуз омаду он гулнигор рафт,
Аз кӯху пушта сояи сабзи баҳор рафт.
Хушкид ханда дар лаби гулғунчаҳои боғ,
Ногуфта монд ҳарфи дили ёр, ёр рафт
Бар гӯши гул нагуфт дигар ҳарфи зиндагӣ,
Он чашмае, ки аз баҳали кӯҳсор рафт.
Булбул салом гуфт саҳаргаҳ ба лолазор,
Нашнид як алайку зи он шохсор рафт.
Бингар, ҷавонии ману ту ноаён чи зуд
Чун ранги сабз аз рухи он сабзазор рафт.

ЗИНДАГӢ

(Ба бародарону хоҳарони ногӯё)

Дар нигоҳаш салом зиндонист,
Ҳарфи дил нотаом, зиндонист.
Дар ҳавои ишораву имо
Муҳтавои калом зиндонист.
Мурғи илҳом бол накшояд,
Бе пар асту ба дом зиндонист.
Чашмҳо пур зи ҳарфи ногуфта,
Дар дилаш сад паём зиндонист.
Ба масал писатаест пур аз мағз,
Лек чун дони хом зиндонист.
Беҳтарин шеър гарчи хомӯшист,
Ҳарфи ӯ якмаром зиндонист.

ДУРУД

Эй шеър, баҳри шоири миллат дуруд гӯй,
Покизагӣ, ба тоҳири миллат дуруд гӯй.
Умре париду рафт сари қуллаи сухан,
Парвоз баҳри тоири миллат дуруд гӯй.
Меҳраш муҳаббати ватану сеҳри Ё сухан,
Бар сеҳри ҳарфи соҳири миллат дуруд гӯй.
Эй обшор, бо ҳама шеъри тару сапед
Бар найнавози моҳири миллат дуруд гӯй.
Шеъраш ҳамеша тоза зи оғозҳои нав,
Бар он набудаохири миллат дуруд гӯй.
Эй дӯст, баҳри Лоиқи фарзонаи сухан,
Бар рӯҳи поки шоири миллат дуруд гӯй.

Майи 2019

НИЛУФАР

Эй дасти дуои моҳиён, нилуфар,
Эй покии ишқи обиён, нилуфар.
Поят ба ҷаҳони нуру рӯ сӯи само,
Як ҷисми наҳифи ду ҷаҳон, нилуфар.

Ноябри 2016

БИЁ

Эй ёр, биё, «ҳанӯз» -и дил «ҳоло» кун,
Ин роҳи нишеб ҷониби боло кун.
Он рӯз, ки бозмерасад, нест хабар,
Дирӯзи гузуштаи маро пайдо кун.

Марти 2018

ШАКАРРЕЗИ ШУКР

Боз биё, гули саҳар, тирамаҳам баҳор кун,
Тирашаби диёри дил боз сапедазор кун.
Маҳрами туст офтоб, аз сарат ин ҳиҷоб гир,
Боз ба пешвози ӯ хандаи худ нисор кун.
Субҳ, биё, гули саҳар сӯи ту ханда мекунад,
Аз лаби хандарези ӯ бўсаи обдор кун.
Ошиқи субҳи босафо, рамзи муҳаббату вафо,
Баҳри нишоти ишқи мо фотиҳаи барор кун.
Субҳ дамид, ханда кун, банди фироқ канда кун,
Донаи шабнами саҳар шаддаи муҳрадор кун.
Умри ту гарчи кӯтаҳ аст, лек ҳамеша хандарез
Шукру сипоси дарғаҳи Ҳазрати Кирдигор кун.

Марти 2016

АЗ НОКУЧО ТО ХУД

Эй бодпой айём, исто, ки ман фароям,
То шаҳри худшиносӣ пой пиёда оям.
Боз ояму бубинам дар тинатам чӣ бошад,
Аввал кучою охир, ман солики кучоям?!
Ман омадам ба дунё, бо амри ёри якто,
То бигзарам зи хешу бар асли худ биёям.
Дар олами зару фар якдона аст гавҳар,
Яъне ба нури имон аз тирагӣ бароям.

Апрели 2016

НАМЕРАСАД...

Дар роҳи орзу
Аз пушти бахт медаваму боз вопасам,
Аз боди сарнавишт парешон шавам чу гард,
Ҳарфи дилам, ба гӯши саодат намерасам!

Апрел 2017

ВОПАСИН УМЕД

Аз сӯи соате, ки дар айвони туст, дӯст,
Овои пой сонияҳо мерасад ба гӯш.
Вақти видоъ мерасад, аммо дилам ҳанӯз
Уммедвори туст.
Яъне, ҳанӯз ҳам,
Дар охирин нафас
Дидорат орзуст, дидорат орзуст....

Август 2018

БАҲОР РАФТ

Ба дӯсти чинӣ

Он гулнигор рафт,
Аз боғи сабзпӯши замони ҷавониям
Мисли баҳор рафт.
Дар васлгоҳи дил, ки шуд акнун фироқгоҳ,
Дигар садои доираю чанги васл нест.
Пойизи шодӣ омаду сӯям хитоб кард:
“Оғози фасл нест!”
Баҳри навозиши сари он нахли орзу
Дасти баҳор нест.
Андар фазои кулбаи вайронаам ба ҷуз
Дуди сигор нест...

Декабри 2016

ТУМАНИСТОН

Замони сабзи оғоз аст,
Ва пушти равзана зардолузори сабзи бобой,
Ки гулпӯшу

базебу

пур зи эъҷоз аст,

Худоё, чашми ман боз аст?

-Бале, боз аст

Ва ин хонум Баҳори тозапардоз аст,

Ҳамон ки модари гулҳост.

Ў гаҳвораи нози азизонаш ба дасти бод
чунбонад.

Ба уммеди амонии азизонаш

Аз дарди зукоми дай,

Ва аз шарру шурури боди сахрогард

Ба уммеде, ки тифлонаш сиҳат монанду дар
наврӯзгаҳ рақсанд,

Ҳазориспанд месӯзад.

Марти 2016

ИНТИЗОРӢ

*Марсия ба бибии равоншодам, ки фироқаш
пахнои ҷаҳонро бароям кулбаи эҳзон намуд*

Баҳор рафту меравад чу рӯд рӯзгори мо,
Намеравад хаёли ту зи қалби хоксори мо.
Фироқи ту ҷаҳони ман пур аз фиғону нола кард,
Ғами ту дар ҷавониям маро ҳазорсола кард.
Дар остона духтарам ҳанӯз интизори ту,
Савол медиҳад ҳаме ба акси нурбори ту,
Ки “Кай биёӣ, бибиҷон, дилам кабоб мешавад”,
Нигоҳи пурсукути ту ба ӯ ҷавоб мешавад.
Ба гирияҳои кудакӣ дилам чи доғ мекунад,
Зи гӯшаҳои ҳавлиям туро суроғ мекунад.
Зи пораи либоси ту ҳамешамад чу бӯи ту,
Зи ҳар сухан ба ҳар нафас намуда ҷустуҷӯи ту,
Ба ҳайратам ҳанӯз ҳам, нарафтаӣ зи хотираш,
Ба як нигоҳ пай барам фироқи ту зи зоҳираш.
Ишора мекунам ба ӯ суроғаи мазори ту,
Намешавад умедкан дили умедвори ӯ.
Ту рафтӣ бо ту рафт, рафт, баҳори зиндагониям,
Ба хоки тар бадал шуда шарори навҷавониям.

Биҳишт бод ҷои ту, мароми ту биҳишт буд,
Ғами фироқи ту ба мо ҷафои сарнавишт буд.

Октябри 2016

НИСОРИ ИШҚ

Ману ту вожаи гарми муҳаббатро
Ба пайғоми сапеди як гули наргис,
Ба боли нозуки парвонаҳо,
Ва ё шояд ба рӯи қанди қоғазпеч бинвисем,
Ки бо таъми муҳаббат решапайванд аст.
Ва онро бо умеду ормони нек
Нисори ҳам намуда шодмон бошем...

Июни 2018

ИЛТИҶО

Эй азизони дилам,
Чашмаи меҳри шумо хушк шудааст?
Ки дарахтони муҳаббат ҳамагӣ урёнанд,
Холӣ аз рӯҳи гули фасли ҳавас,
Боғҳо нобуд аст,
Аҳриман осудааст,
Шафқату меҳри шумо
Дар қафас масдуд аст.
Дари дил боз кунед,
Ишқро аз қафас озод кунед
Ва дар ин шӯразаминҳои пур аз қаҳтии ишқ
Боз борони муҳаббат резед,
Ва ҳама дунёро
Меҳрбунёд кунед,
ишқобод кунед...

Июли 2018

ҲАСРАТИ ЗАРАНДУД

Тирамаҳ шуд, накҳати фасли гулафшон рафт, рафт,
Рӯҳи сабзи барг аз ҷисми дарахтон рафт, рафт.
Аз сукути кӯҳҳо сад шеър дар лабҳои рӯд,
Аз канори бустони мо хурушон рафт, рафт.
Боз дар оинаи дарё бубинам умри хеш,
Киштиҳои оҳистарав бинмуду тозон рафт, рафт².
Беҳабар мондем аз ширинии оғози умр,
Баччагӣ бо суръати санги фалахмон рафт, рафт.
Чашм бикшодему то самти сафар бишнохтем,
Рӯҳи мо хушҳол бар дидори Ҷонон рафт, рафт.

Августии 2018

² Ғофил машав зи умр, ки чун киштиҳои дар об,
Истода менамояду чун тир меравад

САРОИ НУР

Раҳе, ки меравем, эй дӯст,
Баланду пасту борик аст.
Чароғи ишқ бар каф гир,
Ки шояд чоҳи торик аст.
Вале навмед шайтон аст,
Сарои нур наздик аст...

Майи 2018

ПЕШ АЗ НАМОЗ

Пеш аз вақти намоз
Дасти ту рӯи ҷабини пурхат
Ҳарфи зебои навозиш бинавишт.
Чунки бедор шудам,
Аз паси панҷаи нуругани ту
Зиндагӣ меҳандид.

Июли 2018

ОХИРИН ҚАТРАИ ХУН

Дар кафи даст паранда,
Ки зи бетобӣ боз
Нӯл бар чоки қафас мекӯбад.
Қатраи хун, ки зи минқор чакид,
Охирин қатраи хуни дили ўст,
Як чаман озодӣ
Андаруни қафаси танг чаро мемирад?

Сентябри 2017

АХТАРИ МАН

Омад насиме
Аз кӯи ёрон.
Шояд паёмест
Аз ҳамдиёрон.

Мерафт хуршед
То бистари хоб.
Чояш гирифта
Абри сияҳтоб.

Аз кӯҳсорон,
Абри баҳорон -
Нолида омад
Бо ашкборон.

Дар ин шаби тор
Аз ашк сероб.
Ман дар суроғат,
Маҳтоб, маҳтоб.

Ман дар заминам,
Эй ахтари ман;
Рахшандатар шав
Дар дафтари ман.

Майи 2011

АСРОРИ ҶАВОНИИ ВАРЗОБ

*Умр агар хуш гузарад,
зиндагии Хизр кам аст...*

Ҳоло ки ҷавонам ман,
Дунёи маро дарёб.
Аз дафтари меҳри худ
Хонам ба ту шеърӣ ноб.

Дар айни ҷавониям
Дамсози дилам мебош.
То рӯзи видои мо
Ҳамрози дилам мебош.

Гулпӯш кун оғӯшам,
Эй дастагули зебо.
Ай зеби канори ман,
Аз хеш маро оро.

Ман ташнаи оғӯшам,
Аз бўса кунам шодоб.
Боз о, ки занам худро

Бар мавҷи дили Варзоб.

Дар роҳи ҳаёти худ
Пурсӯз равон бошам.
Ҳамсони дили Варзоб,
Эй кош, ҷавон бошам.

Ҳоло биравам пурсам
Асрори ҷавониҳош.
Аз рози дили ҷӯшон,
Аз шӯру шару савдош:

- Бо ин ҳама солорӣ
Бошӣ ҳама дам шӯхоб.
Айёми ҷавоният
Чун мегузарад, Варзоб?

- Ман пири ҷавониям,
Не ғам ба сару не хоб.
Хоҳӣ, ки ҷавон бошӣ,
Амвоҷи маро дарёб!

Марти 2011

КАҲКАШОНИ ОРЗУ

Зи каҳкашони орзу
Ба боғи боварам биё.
Парии ховарии ман,
Ба қалби ховарам биё.

Декабри 2010

АРМУҶОН

Ба Гулрухсори Сафӣ

Аз пушти тирезаҳои шеърат
Асрори ҷаҳони роз бинам.
Дар олами бефаноӣ шеърат
Сад рози нухуфта боз бинам.

Эй шоири ҷовидонаи мо,
Эй лоиқи сад таронаи мо,
Шеъри ту ҷароғи хонаи мо,
Эй соҳири хуштаронаи мо.

Аз чашмаи Яхч кӯзаи об –
Пур “Дафтари ишқу ашқу ханда”.
Бар ташналабони шеър орам
То деҳаи хеш – Варзиканда.

Мартӣ 2018

ПАЙИ ИМДОДИ ГУЛ

Мавсими муъчизаомӯз омад,
Ранги сабза чаманафрӯз омад.
Дӯстон, дар ватани хуршедӣ
Фасли фархундаи Наврӯз омад.
Пора шуд пирахани тираи дай,
Моҳи наврӯз шабафрӯз омад.
Боз рӯи варақи нанвишта
Килки хуршед дилафрӯз омад.
Пайи имдоди гули уфтода
Абр чун модари дилсӯз омад.
Боз ҷононаи наврӯзии ман
Ба сараш тоқии гулдӯз омад.
Хабарат ҳаст, аё ошиқи гул,
Фасли фархундаи Наврӯз омад.

Марти 2011

АЗИЗИ ХУШПАЁМ

Шаробу шахди ҷоми ман ту бошӣ,
Суруди нотамоми ман ту бошӣ.
Зи пайки орзуҳои сапедам,
Азизи хушпаёми ман ту бошӣ.
Зи нури рӯи ту рӯшан ҷаҳонам,
Чароғи тирашоми ман ту бошӣ.
Бимирам гар, зи ман дар рӯи дунё
Аламбардори номи ман ту бошӣ.³

Апрели 2011

³ *Мисраъ аз устод Лоиқ*

МУҲРИ САБЗИ БАҲОР

Баҳорро даруни як гулдон,
Ба ҳайати гулбед,
Ту ба он панҷаҳои меҳрофарин,
Ба чор фасли зиндагӣ бубарӣ
Муроди ту ин аст,
Ки ба авроқи зарди обонмоҳ
Ва сафҳаҳои сапеди баҳман,
Муҳри сабзи баҳорро бизанӣ...

Августу 2018

МОДАРИ МАН

Модари ман ҳамчу нур аст,
Ҳамчу нури офтоби беғуруб.
К-аз шуоъаш қалбҳо равшан шавад,
Чун дамиданҳои субҳ.

Модари ман моҳтоб аст,
К-аз тулӯъаш шои мо равшан шавад.
Зери нураш раҳсипорам сӯйи дуриҳои дур.

Модари ман ноҳудо аст,
Ноҳудои киштии баҳри ҳаёт,
Мебарад моро ба соҳилҳои гулпӯши мурод.

Модари ман боғбон аст,
Боғбони бӯстони одамият,
К-аз азал бо панҷаҳои меҳрбахш
Менамояд навниҳолонро дарахт.

Модарам уммедвор аст,
Бо умеди меваҳои шахдбор
Дар гулистони ҳаётам интизор.

Модари чон!
Бин дарахтатро, ки боровар шудааст,
Ком ширин кун зи шеъри меҳрбор.

Август 2011

ЧУҒЗИ ТАНҲОӢ

Ёр рафту кулбаам вайрона шуд,
Муддате ман зору танҳо менишастам.
Чуғзи танҳой маро ҳамхона шуд,
Аз алам паймонаҳоро мешикастам,

Боз шуд дарвозаҳою ёр дидам,
Чуғзи танҳой миёни хонаам
Меканад чон...

Майи 2010

САФИНАИ УМР

Фасли наврӯз шуд,
Боз як соли нав омад.
Ба ададҳои умри кӯтоҳам,
Рақами тозаи дигар зам шуд...

Майи 2011

СОАТ

Медавӣ ту чун саманди бодпой,
Шарфаи поят ба гӯшам мерасад.
Қалби ман - асбоби суръатсанчи ту,
Бо садои ту баробар метапад.

Сентябри 2011

МЕҲРИ МЕҲАН

Куввае мекашад маро сӯят,
Ҳамчу оҳанрабой оҳанро.
Олиме ку, ки ошкор кунад
Кувваи ҷазби меҳри меҳанро?!

Июли 2011

ИҒМОЗ

Булбуле дар қафас аст,
Зоғ дар парвоз,
Зиндагӣ дар иғмоз⁴...

Апрел 2017

4 Иғмоз - нодида ронамуд кардан.

ЭҶОД

Шоиро,
Кӯзагари шеър,
Дуруд,
Ту нафасҳоро шӯй,
Ҳаваси моро чӯй,
Ва зи хоку гили ишқу ҳавасу зебой
Кӯзаи шеър бисоз,
Аз сари меҳр бисоз,
Ки дар он кӯза шавад шарбати маънӣ
бигирифт
Ва аз он кӯза шавад оби вафоро нӯшид
Ва дар он кӯза шавад дастагули ишқ
нишонд.

Ноябр 2014

ДАР САРИ ГАҲВОРАИ ТИФЛ

Замоне модару момои ман ҳам
Маро дар гоҳвора баста буданд.
Барои он ки ман роҳат бихобам,
Ҳама шаб то саҳар биншаста буданд.

Ба дастони навозишкор модар
Сарамро сила мекарду намехуфт,
Зи ширинии овозаш ба гӯшам
Асал мерехт, вақте алла мегуфт.

Зи пистонаш ба комам шир мерехт,
Ки шири мом беҳ з-оби ҳаёт аст.
Сафедияш раҳи испеди умрам,
Шакартаъмиш аз талхӣ наҷот аст.

Чи хушбахтист, ҳоло модари ман
Туро ҳам андар он гаҳвора бандад.
Дуоят мекунад аз қалби покаш:
«Илоҳо бахту иқболат бихандад».

Ба зери болиши ту бурдаи нон
Ба ёдам кӯдакиямро расонад.
Китоби ояҳоро гӯй модар
Ба умеде ба болинам бимонад.

Бидонад модари рамзошноям
Китоби сураҳоро рамзи дониш,
Бимонад, баъд аз он гӯяд, ки: «Ё Раб,
Расонӣ то ба пириҳо ҷавониш!»

Ман он як бурдаи нони ҷавиро
Гирифтам рамзи ризқу рӯзгорам.
Ҷаҳонеро даруни кулбаи ту
Бидидам, модари омӯзгорам!

Равон гаштам ба пои хеш акнун,
Бидидам гармию сардии дунё.
Надорад ҳеҷ кас чун модари ман
Ду чашми меҳрбору қалби дарё...

Бихоб, эй ҷони ман, эй кош, эй кош,
Бигардад сӯи тифлӣ чархи тақдир,
Чу ту ман кӯдаки гаҳвора бошам,
Намоям гӯш панди модари пир.

Сентябри 2012

ОХИРИН ШОМИ ФАСЛИ ДАЙ

Зи пушти пардаи сахар
Садои ёр мерасад.
Баҳори интизори мо
Ба ин диёр мерасад.

Баҳори ишқу орзу,
Баҳори пайки рангу бӯ.
Биё, биё, азизи ман,
Ба базми соқию сабӯ.

Бубин, ки васл мешавад
Ниҳоли мову ҳамнафас.
Бубин, ба кӯҳсори ишқ
Ҳазори раста аз қафас.

Ҳазори ишқу орзу,
Баҳори тозарангу бӯ,
Ки ҳамчу нолаҳои най
Баромад аз гулӯи дай.

Феврали 2012

БЕ ТУ ЧУН ТАВОНАМ ЗИСТ?

Ай гули чаманоро, бе ту чун тавонам зист?
Пайки олами фардо, бе ту чун тавонам зист?
Ёри аввалини ман, ҳамраҳи қарини ман,
Ай ту маънии дунё, бе ту чун тавонам зист?
Бе ту зиндагии ман мисли рӯди бемаҷрост,
Ай ду соҳили дарё, бе ту чун тавонам зист?
Бо ту мурғи озодам, бе ту қуи зиндонӣ,
Ай фазои бопахно, бе ту чун тавонам зист?
Бе ғами ту мемирам, бе ту ман нафасгирам,
Ай ҳавои рӯҳафзо, бе ту чун тавонам зист?

Феврали 2012

МУКОЛАМАИ ШУБОБ

Гуфтам ҷавониямро: «Меой ё наой?»
Аз дур як садо шуд овои бесадой:
«Вақте ки бо ту будам, зебоиям надидӣ,
Акнун, ки меравам ман, бар кӯи ман гадой.
Ман меравам зи умрат, айёми пирӣ ояд,
Бо ман намо видоъу бо пирӣ ошноӣ.
Ин аст расми дунё, асрори будани мо,
Ҳайфо, ки ту пас аз ман бенуру бе сафой.
Баъди хазону сармо фасли баҳор ояд,
Бар ман шудааст фармон, ҳайфо, «дигар наой».

Майи 2014

БЕКОД

Бе ту дил дар қафас асту чонам
Пари коҳе, ки ба дасти бод аст.⁵
Ҳамнафас будану бо ҳам будан
Одату анъанаи аҷдод аст.
Баъди дидори ту шоир гаштам,
Гарчи ин пешаи модарзод аст.
Гар ту дорӣ ҳаваси бикшодан,
Қулфи дарҳои дилам бекод⁶ аст.

Марти 2018

⁵ Маънӣ аз Қайсари Аминпур

⁶ Код – рамзи кушоиш

ВАРЗИКАНДА

Ёд орам Варзиканди покро,
Сойи Баққо, тегаи Кунҷокро.
Пирамардони бануру хушсухан,
Мардуми равшандили бебокро.
Ҳар куҷое меравам, бо худ барам
Меваҳои себу ноку токро.
Боз оям бар замини кӯчакат,
Мекашам бар дидаҳоям хокро.
Ҳар куҷое меравам, дар қалби худ
Мебарам ман Варзиканди покро.

Марти 2012

НАФАСИ ТАНҲОЙ

Аввалин оҳи фироқам - нафаси танҳой,
Бе ту гулзор бароям қафаси танҳой.
Ҳарфи танҳои ман гӯш кунад танҳой,
Ҳарфи ман нашнавад ӯ дар ҳаваси танҳой.
Оҳ, аз ишқи туву дарди ҷудой ҳама умр
Даст бар сар задаам чун магаси танҳой.
Ман, ки танҳояму ҷон медиҳам аз танҳой,
Доди моро бишунав, додраси танҳой.
Оҳ, шӯридаи танҳо, ту кучо дар ба дарӣ,
Ёри танҳобудагон ҳаст Каси Танҳое.

Марти 2012

ТАНГНО

Садои мо дар ин саҳро нагунҷад,
Ҷаҳони мо дар ин паҳно нагунҷад.
Ба чашми рӯз нури моҳи шабрав,
Ба шаб хуршеди нурафзо нагунҷад.
Навои мурғи илҳоми дили мо
Ба гӯши ёри бепарво нагунҷад.
Намегунҷад даруни шиша оташ,
Равонам дар тани танҳо нагунҷад.
Ба дунёи фиребу бевафой
Чу ман як ошиқи шайдо нагунҷад.

Июни 2010

ЧАШМОНИ ШӢХ

Ҷони ман, бесурма ҳам чашмони ту зеботаранд,
Аз сукути шоирон чашмони ту гӯётаранд.
Роҳ ҷустам, то ба фаҳми рози чашмонат расам,
Рози чашмони ту аз илми ладун болотаранд.
Нури рухсори ту, ҷоно, шамъи ҷони тираам,
Бо нигоҳат шеърҳои хоми ман хонотаранд.
Ин ҳама бурҳони он шуд, эй азизи шӢхчашм,
Чашмҳои шӢхи ту аз шоирон донотаранд.

Феврал 2011

ҲАДЯ

Ишқ меояд зи роҳи пурфасона,
Аз диёри пок бо шеъру тарона.
Бар дили пурорзую пурумедам
Чун атое аз Худованди ягона.

ДАСТИ САПЕДА

Дарвозаҳои шабро дасти сапеда бикшод,
Он нозанини ман ҳам аз хоб дида бикшод.
Болои бистари худ ин дафтари маро дид,
Ҳар як саҳифаашро дар худ тапида, бикшод.

ГИРЕБОНДЎЗ

Шоми ғамноки чудой бо азобе рӯз шуд,
Дар танӯри синаам дил - оташи пурсӯз шуд.
Чок кардам ман гиребони ғамамро бо алам,
Ёдҳои ту ғами моро гиребондӯз шуд.

БАЁЗ

Ҳури биҳиштии манӣ, олами рози ман туй,
Гавҳари дидағони ман, дидаи бози ман туй.
Бо ту гузашт умри ман, буду набуди ман туй,
Дафтари хотироти ман, ҷунгу баёзи ман туй.

АРЧА

Сабзбару сабзчон,
Зеби гулистон туй.
Дар варақи фаслҳо
Мӯҳри баҳорон туй.

СЕБАРГА

Як барги ту ман, барги дигар ёри ман аст,
Барги дигарат дафтари ашъори ман аст.
Себаргаи сарсабзи баҳори дили ман,
Се барги тарҷумони асрори ман аст.

ДУБАЙТӢ, РУБОӢ ВА ҚИТӢАҲО

Озодазода будаму озода зистам,
Дар роҳи умр гарчи барафтода хестам.
Дар ҷодаи мураккабу пурпечутоби худ
Ҳам сода умр бурдаму ҳам сода зистам.

Ашки ғами ман ба ҳар қадам мерезад,
Аз дида ба сӯзу бо алам мерезад.
Аз қалби дусадпора ба рӯи дафтар,
Хуни дилам аз рағи қалам мерезад.

Чу даҳри бекарон мемонад ишқам,
Чу шеърӣ ошиқон мемонад ишқам.
Ба даври пирӣ дар қалбам чу дарё
Хурӯшону ҷавон мемонад ишқам.

Дари зиндони ишқатро кушо, ёр,
Ки бинам офтоби манзаратро.
Шамида мушки атри гесувонат,
Чашам бо бўса таъми пайкаратро.

Бар кӯю диёри ишқ хезам, биравам,
Бо дарду балоҳо биситезам, биравам.
Ин кӯзаи дил зи шеър лабрез шуда,
Бар дафтари ошиқон бирезам, биравам.

Туӣ дар зиндагӣ болу пари ман,
Ту ҳастӣ соябоне бар сари ман.
Ту бошӣ гавҳари ноёби умрам,
Азизам, меҳрубонам, модари ман.

Камоли мо зи истиқлоли тоҷик,
Зи файзу нусрату иқболи тоҷик.
Намоям шукри сулҳи кишвари худ
Ба ҳар гулхандаи атфоли тоҷик.

Парад мурғи хаёлам сӯи модар,
Намояд пеши чашмам рӯи модар.
Дилам гум мезанад, хоҳам, Худоё,
Нишинам лаҳзае паҳлӯи модар.

Дар ин дунё даме шодӣ надидам,
Зи зиндони ғам озодӣ надидам.
Раҳораҳ дар раҳи умри азизам
Зи осори ғам ободӣ надидам.

Парчами мо дар ҳаво пар-пар занад,
Қалби мо дар синаи кишвар занад.
Бо кабӯтарҳои сулҳи кишварам
Мурғи дил дар сина болу пар занад.

Умраш ба каҳу дону хазон мегузарад,
Ҳангоми дарав ӯ зи ҷаҳон мегузарад.
Номаш ба нақӯй бурда то Коҳкашон,
Аз кӯчаи умр каҳкашон мегузарад.

Бе шеъри ту ин оташи пурсӯзи дилам нест,
Ҷуз шеъри тарат шамъи шабафрӯзи дилам
нест.
Умре дили ман метападу мезанад аз ғам,
Ҷуз ахтари шеъри ту дилафрӯзи дилам
нест.

НАМ - НАМИ НАЙСОН⁷

Бигзор ноумедӣ, ба фардо умед кун,
Девори хонаи дили худро сапед кун.

Бо забондорӣ намегӯем ҳарфи дилкушо,
Лол бо дастони худ ибрози мавҷи рӯд кард.

Чашмони маро набанд, хуршед,
Дар рӯи ту рӯи ёр бинам.

Шабнами рӯи беғашӣ гулбарг
Бӯсаи обдори маҳтоб аст.

Ҳар субҳ рӯза дорию дил пок мекунӣ?
Дандони ақли хираро мисвок мекунӣ?

Дар чаман ёрон бибӯсиданд рӯи ҳамдигар,
Лола шармиду аз он гаҳ гунаҳояш сурх шуд.

⁷ Найсон - моҳи ҳафтуми тақвими қадими суриёнӣ, ки тақрибан ба моҳи апрел баробар меояд ва аз рӯи ривоят гӯё аз қатраҳои борони ин моҳ дар даруни садаф марворид пайдо мешудааст.

Дар сиёҳистони ғамҳо шуълаи уммед зебост,
Баъди ашки абри найсон хандаи хуршед зебост.

Гуфтам, ки сарпаноҳ зи борони ғусса ҳаст,
Аз боми қаҳгилии дилам об мечакад.

Дар кӯзаи дил гули муҳаббат монед,
То хонаи ишқ пуртароват бошад.

То ба айёми ҷавонӣ омадам бо афтухез,
Чанги роҳи баччагӣ дар кафшҳоям мондааст.

Ҳар кас, ки туро зикру туро ёд кунад,
Бо ёди ту кохи аҷр бунёд кунад.

Бо рафтанат баҳори дили ман хазон шудааст,
Ғамҳои пирсоли ман аз нав ҷавон шудааст.

Зиндагӣ зебо набошад гуфтаму рафтам ба боғ,
Беди маҷнун бар сарам дасти навозиш мекашад.

Ба дунё омадам танҳои танҳо
Ва танҳо меравам бар назди Якто.

Зиндагӣ пайроҳаи марг аст,
Шабнаме дар рӯи гулбарг аст.

Дар осмони тираи танҳой
Чун абр бо хаёли ту мепечам.

Эй ҳанӯз нодида, то ту чун тавонам рафт?
Роҳҳо напаймуда, то ту чун тавонам рафт?

Баҳор мерасаду хониши ҳазор кучост?
Ҳама ҳамӯш, аё дӯстон, баҳор кучост?

Одамӣ, эй кош, ҳамчун шохи ток
Ҳар баҳорон сар бибардорад зи хок.

Мундариҷа

Роҳи сафед.....	3
Равзанаи ишқ.....	7
Як қадам то худ.....	8
Роҳсоз дар бунбаст.....	9
Покизагавҳар.....	10
Лола.....	12
Шароби садсола.....	13
Ашки ман.....	14
Пойандоз.....	15
Ночор.....	16
Хоб.....	17
Бародарони марзбон.....	18
Субҳи висол.....	20
Ваҳдат.....	21
Биҳиштмарз.....	22
Дилам - муродифи гулҳо.....	23
Роғун.....	24
Сухани нилуфарӣ.....	25
Ихтисор.....	26
Шукрона	27
Сояи сабз	28
Зиндагӣ	29
Дуруд	30
Нилуфар	31
Биё	32
Шакаррези шукр	33
Аз нокуҷо то худ	34
Намерасад	35
Вопасин умед	36
Баҳор рафт	37
Туманистон	38
Интизорӣ	39
Нисори ишқ	41
Илтиҷо	42

Ҳасрати зарандуд.....	43
Сарои нур.....	44
Пеш аз намоз.....	45
Охирин қатраи хун.....	46
Ахтари ман.....	47
Асрори ҷавонии варзоб.....	48
Каҳкашони орзу.....	50
Армуғон.....	51
Пайи имдоди гул.....	52
Азизи хушпаём.....	53
Муҳри сабзи баҳор.....	54
Модари ман.....	55
Чуғзи танҳой.....	57
Сафинаи умр.....	58
Соат.....	59
Меҳри меҳан.....	60
Иғмоз.....	61
Эҷод.....	62
Дар сари гаҳвораи тифл.....	63
Охирин шоми фасли дай	66
Бе ту чун тавонам зист?	67
Муколамаи шубоб	68
Бекод	69
Варзиканда	70
Нафаси танҳой	71
Тангно	72
Чашмони шӯх	73
Ҳадя	74
Дасти сапеда	75
Гиребондӯз	76
Баёз	77
Арча	78
Себарга	79
Дубайтӣ, рубой ва қитъаҳо	80
Нам - нами найсон	83

ИБРОҲИМИ ДҶУСТАЛӢ

ЯК ҚАДАМ ТО ХУД

Ба чоп 12.11.2019 имзо шуд.
Андозаи 29,7x42 ¹/₁₆.
Қоғази офсет. Гарнитураи адабӣ.

Дар матбааи
ҶДММ «ГРАФИКА ПРИНТ»
ба табъ расидааст.
Суроға: Душанбе, к. Карин Манн, 130.